

KESKUSHERMOSTONHISTOLOGINEN TUTKIMUS, KIRURGINEN NÄYTE

Ts-PADCNS, 6301

- Tiedustelut:** Tekniset ohjeet: Patologian laboratorio, näytteiden vastaanotto puh. 044-7113482
- Yhteyshenkilöt:** Patologian erikoislääkäri, apulaisylilääkäri Tuomas Rauramaa (puh. 044-7113478, tuomas.rauramaa@kuh.fi) ja patologian erikoislääkäri Jaana Rummukainen (puh. 044-7113974, jaana.rummukainen@kuh.fi), ja klinikkaylilääkäri Vesa Kärjä (puh. 044-7113471, vesa.karja@kuh.fi).
- Indikaatio:** Keskushermoston (aivot, selkäydin) tai aivokalvojen biopsiat tai laajemmassa leikkauksessa poistettu kudospateriaali. Kasvainmateriaalin tai tulehdusmuutosten diagnosointi ja luokittelu.
- Lähete:** Sähköinen lähete (Weblab/ Multilab, OHJE-2013-02859)
- Lähetetiedoista tulee ilmetä näytteenottoindikaatio ja kysymyksenasettelu keskeisine kliinisine tietoineen, jotka saattaisivat vaikuttaa patologin tulkintaan. Lähetetietojen tulee täsmätä lähetettävien näytepurkkien tietoihin.
Esitietoihin tulee merkitä myös tieto näytteen mahdollisesta tartuntavaarallisuudesta (esim. hepatiitti, HIV, tuberkuloosi, prionitauti).
- Näyteastia:** Muoviastia, jossa näyte on kosteisiin keittosuolakääreisiin käärittynä.
- Näyte:** Patologiselta, edustavalta alueelta poistettu kudospateriaali. Poistettu kudos on asetettava fiksatiiviin mahdollisimman nopeasti, ellei se saavu tuorenäytteenä patologian laboratorion näytteiden vastaanottoon (virka-aika ma-pe klo 8-15). Näyteastian on merkittävä potilaan henkilötiedot ja niiden on täsmättävä läheteeseen.
- Näytteen säilytys ja kuljetus:** Tuorenäyte toimitetaan välittömästi patologian näytteiden vastaanottoon (virka-aikana ma-pe klo 8-15) huoneenlämmössä.
- Menetelmä:** Näytteestä valmistetaan parafiinileikkeet. Kudospelkkeiden värjäysvalikoimaan kuuluu perusvärjäys (hematoksyliini-eosiini) ja erikoisvärjäksiä että erikoistutkimuksia (immunohistokemia, genetiikka) patologin harkinnan mukaan. Patologi ottaa tuorenäytteestä tarvittaessa palan syväjähän. Värjätyt leikkeet tutkitaan mikroskoopilla.
- Tulkinta:** Patologian erikoislääkäri tai vastuuhenkilön valtuuttama erikoistuva lääkäri antaa mikroskooppitutkimuksen perusteella lausunnon, johon kuuluu patologisanatominen diagnoosi (PAD). Myös läheteessä esitettyihin spesifeihin kysymyksenasetteluihin vastataan.
- Virhelähteet:** Tuloksen luotettavuutta voi häiritä autolyysi (kudos liian kauan ilman fiksatiivia) tai kudoksen vahva-asteinen rusentuminen.
- Tekotiheys:** ma-pe
- Tulos valmiina:** 7 arkipäivän kuluessa näytteen saapumisesta (80%).
- Laatija, pvä:** Tuomas Rauramaa, Satu Remes, 21.7.2022
- Hyväksyjä, pvä:** Vesa Kärjä, 29.7.2022